

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

5. srpnja 2018. *

„Žalba – Arbitražna klauzula – Osoblje međunarodnih misija Europske unije – Nadležnost za odlučivanje o sporovima o ugovorima o radu – Uzastopni ugovori o radu na određeno vrijeme – Arbitražne klauzule koje u posljednjem ugovoru predviđaju nadležnost sudova Unije, a u prethodnim ugovorima sudova u Bruxellesu (Belgija) – Odluka o neobnavljanju posljednjeg ugovora – Zahtjev za prekvalifikaciju svih ugovornih odnosa u ‚ugovor na neodređeno vrijeme‘ – Zahtjevi za naknadu štete zbog nezakonitog otkaza – Uzimanje u obzir ugovornih odnosa koji su prethodili posljednjem ugovoru – Nadležnost Općeg suda Europske unije”

U predmetu C-43/17 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 25. siječnja 2017.,

Liam Jenkinson, sa stalnom adresom u Killarneyju (Irska), kojeg zastupaju N. de Montigny i J.-N. Louis, *avocats*,

žalitelj,

a druge stranke postupka su:

Vijeće Europske unije, koje zastupaju A. Vitro i M. Bishop, u svojstvu agenata,

Europska komisija, koju su zastupali G. Gattinara, L. Radu Bouyon i S. Bartelt, u svojstvu agenata, a zatim G. Gattinara, A. Aresu i Radu Bouyon, u svojstvu agenata,

Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), koju zastupaju S. Marquardt, R. Spac i E. Orgován, u svojstvu agenata,

Eulex Kosovo, sa sjedištem u Prištini (Kosovo), koji je zastupala M. Vicente Hernandez, *avocate*, a zatim E. Raoult, *avocate*,

tuženici u prvom stupnju,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (izvjestitelj) i E. Regan, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorica,

* Jezik postupka: francuski

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 17. siječnja 2018.,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 11. travnja 2018.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom žalbom Liam Jenkinson zahtijeva ukidanje rješenja Općeg suda Europske unije od 9. studenoga 2016., Jenkinson/Vijeće i dr. (T-602/15, u daljnjem tekstu: pobijano rješenje, EU:T:2016:660), kojim je on odbio njegovu tužbu kojom je, kao prvo, podnio zahtjev na temelju članka 272. UFEU-a, s jedne strane, za prekvalifikaciju svih ugovornih odnosa L. Jenkinsona u „ugovor o radu na neodređeno vrijeme” te naknadu štete koju je navodno pretrpio zbog zlouporabe uzastopnih ugovora na određeno vrijeme i zbog nezakonitog otkaza i, s druge strane, da se utvrdi da su Vijeće Europske unije, Europska komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) diskriminirali žalitelja te da im se slijedom toga naloži naknada štete i podredno zahtjev koji se temelji na izvanugovornoj odgovornosti europskih institucija.

Okolnosti spora

- 2 Okolnosti spora sažete su u točkama 1. do 6. pobijanog rješenja na sljedeći način:
 - „1 Tužitelj, Liam Jenkinson, irski državljanin, početno je bio zaposlen od 20. kolovoza 1994. do 5. lipnja 2002. na temelju uzastopnih ugovora na određeno vrijeme u Promatračkoj misiji Europske unije uspostavljenoj Zajedničkom akcijom Vijeća 2000/811/ZVSP od 22. prosinca 2000. o promatračkoj misiji Europske unije (SL 2000., L 328., str. 53.).
 - 2 Zatim je od 17. lipnja 2002. do 31. prosinca 2009. na temelju uzastopnih ugovora na određeno vrijeme bio zaposlen u Policijskoj misiji Europske unije uspostavljenoj Zajedničkom akcijom Vijeća 2002/210/ZVSP od 11. ožujka 2002. o policijskoj misiji Europske unije (SL 2002., L 70., str. 1.).
 - 3 Konačno, tužitelj je od 5. travnja 2010. do 14. studenoga 2014. bio zaposlen u Misiji Eulex Kosovo, na temelju jedanaest uzastopnih ugovora na određeno vrijeme. Misija Eulex Kosovo je uspostavljena Zajedničkom akcijom Vijeća 2008/124/ZVSP od 4. veljače 2008. o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, Eulex Kosovo (SL 2008., L 42, str. 92.). Zajedničko stajalište je produljeno u nekoliko navrata. Produljeno je do 14. lipnja 2016. Odlukom Vijeća 2014/349/ZVSP od 12. lipnja 2014. o izmjeni Zajedničkog stajališta 2008/124 (SL 2014., L 174, str. 42.), primjenjivom na činjenice slučaja.
 - 4 Naposljetku je Zajedničko stajalište produljeno do 14. lipnja 2018. Odlukom Vijeća 2016/947/ZVSP od 14. lipnja 2016. o izmjeni Zajedničkog stajališta 2008/124 (SL 2016., L 157, str. 26.).
 - 5 Tijekom izvršenja ugovora o radu za razdoblje od 15. lipnja do 14. listopada 2014. tužitelj je pismom voditelja Misije Eulex Kosovo od 26. lipnja 2014. obaviješten o završetku svoje misije i neobnavljanju svojeg ugovora o radu nakon 14. studenoga 2014.
 - 6 Potonji ugovor o radu na određeno vrijeme su sklopili [Misija] Eulex Kosovo i tužitelj za razdoblje od 15. listopada do 14. studenoga 2014. (u daljnjem tekstu: posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme) i on nije obnovljen. Taj posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme u članku 21. za sve sporove koji se odnose na ugovor predviđa nadležnost Suda Europske unije na temelju članka 272. UFEU-a.”

Postupak pred Općim sudom i pobijano rješenje

- 3 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 23. listopada 2015. žalitelj je pokrenuo postupak protiv Vijeća, Komisije, ESVD-a i Misije Eulex Kosovo, u kojem je zahtijevao od Općeg suda da:
 - primarno, promijeni njegov ugovorni odnos u „ugovor o radu na neodređeno vrijeme”, utvrdi povredu ugovornih obveza koju su počinili tuženici i dostave obavijesti o razvrgnuću ugovora na neodređeno vrijeme, utvrdi da je njegov otkaz bio nezakonit te im posljedično naloži da naknade štetu pretrpljenu zlouporabom uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, povredom obveze dostave obavijesti o razvrgnuću ugovora i nezakonitim otkazom;
 - primarno, utvrdi da su ga Vijeće, Komisija i ESVD diskriminirali tijekom službe u okviru međunarodnih misija Europske unije (u daljnjem tekstu: misije) u pogledu njegove plaće, mirovinskih prava i povezanih pogodnosti, utvrdi da su ga trebali zaposliti kao člana privremenog osoblja jednog od njih i posljedično im naloži naknadu štete te
 - podredno, naloži tuženicima, na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti, da naknade štetu koja proizlazi iz povreda njihovih obveza.
- 4 Pobijanim rješenjem Opći sud proglasio se očito nenadležnim za odlučivanje o dvama primarnim tužbenim zahtjevima te je odbacio podredni tužbeni zahtjev kao očito nedopušten. Posljedično, odbio je tužbu u cijelosti i naložio L. Jenkinsonu snošenje troškova.

Zahtjevi stranaka

- 5 L. Jenkinson zahtijeva od Suda da:
 - ukine pobijano rješenje;
 - prihvati tužbu i
 - naloži tuženicima snošenje troškova obaju postupaka.
- 6 Vijeće i Komisija zahtijevaju odbijanje žalbe i nalaganje L. Jenkinsonu snošenja troškova.
- 7 ESVD i Misija Eulex Kosovo zahtijevaju od Suda da:
 - primarno, proglasi se nenadležnim za odlučivanje o žalbi;
 - podredno, odbije žalbu i
 - naloži L. Jenkinsonu snošenje troškova.
- 8 Osim toga, Vijeće i ESVD zahtijevaju od Suda da, u slučaju da odluči da je žalba osnovana, odbaci žalbu i tužbu kao nedopuštene u dijelu koji se odnosi na njih.

O žalbi

- 9 Svojom žalbom L. Jenkinson zahtijeva od Suda da na temelju prvog dijela njegova žalbenog zahtjeva ukine pobijano rješenje i na temelju drugog dijela njegova žalbenog zahtjeva prihvati tužbu.

- 10 ESVD i Misija Eulex Kosovo osporavaju nadležnost Suda za ispitivanje žalbe. Usto, Misija Eulex Kosovo osporava dopuštenost žalbe u cijelosti, dok Komisija osporava samo dopuštenost drugog dijela žalbenog zahtjeva.

Nadležnost Suda

- 11 ESVD i Misija Eulex Kosovo u biti tvrde da je Sud nenadležan za ispitivanje ove žalbe jer L. Jenkinson svoju argumentaciju temelji na ugovorima o radu koji su prethodili posljednjem ugovoru o radu na neodređeno vrijeme i da su na temelju arbitražnih klauzula u tim ugovorima za odlučivanje o takvom sporu nadležni jedino sudovi u Bruxellesu. Nadalje, tvrde da je L. Jenkinson u međuvremenu podnio u biti istovjetnu tužbu pred Tribunalom du travail francophone de Bruxelles (Radni sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija).
- 12 U tom smislu valja podsjetiti na to da je, u skladu s člankom 256. stavkom 1. drugim podstavkom UFEU-a i člankom 56. Statuta Suda Europske unije, potonji nadležan za odlučivanje o žalbama protiv odluka Općeg suda iz članka 256. stavka 1. prvog podstavka UFEU-a. Nije sporno da je pobijano rješenje odluka iz potonje odredbe.
- 13 Nadalje, valja utvrditi da pitanje nadležnosti sudova Unije za odlučivanje o osnovanosti tvrdnji L. Jenkinsona u prvom stupnju, s obzirom na sadržaj pobijanog rješenja i tvrdnje L. Jenkinsona pred Sudom, ulazi u meritorna pitanja koja se ističu ovom žalbom.
- 14 U tim je okolnostima Sud nadležan za odlučivanje o ovoj žalbi.

Prvi dio žalbenog zahtjeva

- 15 U prilog prvom dijelu žalbenog zahtjeva, kojim se zahtijeva ukidanje pobijanog rješenja, L. Jenkinson u biti ističe četiri žalbena razloga, od kojih se prvi odnosi na ocjenu Općeg suda opsega nadležnosti sudova Unije za odlučivanje o ugovornom aspektu spora. Svojim drugim žalbenim razlogom poziva se na svoje ugovorne odnose s Vijećem, Komisijom i ESVD-om. Treći i četvrti žalbeni razlog temelje se na pogreškama koje se tiču prava koje je Opći sud navodno počinio prilikom ocjene zahtjeva u pogledu izvanugovorne odgovornosti institucija i podjele troškova.
- 16 Vijeće, ESVD i Misija Eulex Kosovo osporavaju, među ostalim, dopuštenost argumentacije na kojoj se temelji taj prvi dio žalbenog zahtjeva.

Dopuštenost prvog dijela žalbenog zahtjeva

- 17 Vijeće i ESVD smatraju da je žalba u odnosu na njih nedopuštena. S jedne strane, oni nisu bili stranke posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme i ne mogu se smatrati „poslodavcima” L. Jenkinsona, što je Opći sud utvrdio u točki 40. pobijanog rješenja i što nije bilo osporavano u ovom žalbenom postupku. S druge strane, L. Jenkinson nije precizirao nikakav akt koji bi uzrokovao njihovu izvanugovornu odgovornost.
- 18 Nadalje, Misija Eulex Kosovo tvrdi da žalba nije dovoljno jasna ni precizna kako bi ona mogla pripremiti svoju obranu i kako bi Sud mogao odlučivati.
- 19 Što se tiče prigovora Vijeća i ESVD-a, valja podsjetiti na to da se, u skladu s člankom 171. Poslovnika Suda, žalba dostavlja ostalim strankama u postupku pred Općim sudom. Nije sporno da su Vijeće i ESVD bili stranke u postupku pred Općim sudom.

- 20 Nadalje, valja utvrditi da se argumentacija Vijeća i ESVD-a u prilog navodnoj nedopuštenosti žalbe u odnosu na njih temelji na argumentima koji ulaze u meritum spora, tj. nadležnost Općeg suda za odlučivanje o tvrdnjama L. Jenkinsona u odnosu na njih, a ne u dopuštenost ove žalbe.
- 21 Što se tiče argumentacije Misije Eulex Kosovo koja se temelji na prigovoru *obscuri libelli*, valja navesti da, iako je ta misija u tom smislu pružila konkretnu argumentaciju u pogledu argumentacije L. Jenkinson o drugom dijelu njegova žalbenog zahtjeva, isto ne vrijedi za onu iznesenu u prilog prvom dijelu žalbenog zahtjeva.
- 22 Nadalje, valja utvrditi da u četirima žalbenim razlozima istaknutima u prilog prvom dijelu žalbenog zahtjeva L. Jenkinson precizno navodi točke obrazloženja pobijanog rješenja koje osporava, tako da je argumentacija koju u tom pogledu iznosi dovoljno jasna i precizna kako bi tuženici mogli pripremiti svoju obranu, kako to potvrđuju i njihovi odgovori na žalbu. Posljedično, Sud može odlučivati o četirima žalbenim razlozima istaknutima u prilog prvom dijelu žalbenog zahtjeva.
- 23 Iz toga slijedi da prigovore o dopuštenosti prvog dijela žalbenog zahtjeva koje su iznijeli Vijeće, ESVD i Misija Eulex Kosovo treba odbiti kao neosnovane.

Prvi i drugi žalbeni razlog

- 24 Prvi žalbeni razlog podijeljen je na četiri dijela, od kojih najprije valja ispitati treći dio, zajedno s drugim žalbenim razlogom.

– Argumentacija stranaka

- 25 Trećim dijelom prvog žalbenog razloga L. Jenkinson tvrdi da je u točki 39. pobijanog rješenja Opći sud ocijenio da ne može odlučiti o učincima prethodno zaključenih ugovora o radu jer je nadležan samo za posljednji ugovor na određeno vrijeme. Međutim, prekvalifikacija svih ugovornih odnosa s tuženicima u ugovor na neodređeno vrijeme ne može se ni u kojem slučaju odvojiti od postojanja posljednjeg ugovora na određeno vrijeme i od prestanka tog ugovora. Naime, njemu bi bilo nemoguće ostvariti prekvalifikaciju svojih ugovornog odnosa djelomično pred sudovima u Bruxellesu, a djelomično pred sudovima Unije. Opći sud time je u pobijano rješenje unio pogrešku koja se tiče prava.
- 26 Svojim drugim žalbenim razlogom L. Jenkinson ističe, među ostalim, da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kad je u točki 40. pobijanog rješenja odbio svoju nadležnost za odlučivanje o zahtjevima za proglašavanje Vijeća, Komisije i ESVD-a odgovornima za diskriminirajuće postupanje koje je on pretrpio u pogledu plaće, mirovinskih prava i drugih povlastica. U tom smislu L. Jenkinson ističe da su njegovi ugovorni odnosi s drugim misijama koje nisu Misija Eulex Kosovo bili okončani odlukama dotičnih institucija, a u svakom slučaju Vijeća, i iz toga zaključuje da je došlo do subrogacije prava i obveza s tih misija na te institucije. One stoga moraju odgovarati za posljedice ugovornih obveza koje su te misije imale prema svojem osoblju.
- 27 Komisija podsjeća na to da, s obzirom na argumente iznesene osobito u okviru trećeg dijela prvog žalbenog razloga, predmet spora ne može ispitivati nenadležni sudac jer pitanje nadležnosti prethodi onomu o meritumu.
- 28 Što se tiče drugog žalbenog razloga, Komisija smatra da su argumenti L. Jenkinsona bespredmetni jer on nije osporavao točke 30., 31. i 35. pobijanog rješenja i jer je Opći sud naveo da je posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme bio sklopljen isključivo s Misijom Eulex Kosovo „u svojstvu poslodavca”, tako da se jedino potonja, koja ima pravnu sposobnost za sklapanje takvih ugovora, može smatrati poslodavcem. Argumenti o navodnoj subrogaciji s dotičnih triju institucija na misije s kojima je žalitelj radio ne mogu dovesti u pitanje navedena razmatranja Općeg suda.

- 29 Što se tiče trećeg dijela prvog žalbenog razloga, Vijeće navodi da trajanje posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme ne može utjecati na žaliteljeva prava na ostvarivanje željene prekvalifikacije njegova položaja pred belgijskim sudovima i ističe da L. Jenkinson nije dokazao da odredbe o nadležnosti iz posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme poništavaju odredbe sadržane u prethodnim ugovorima koji su dali nadležnost belgijskim sudovima ni da je to bila volja ugovornih stranaka.
- 30 Što se tiče drugog žalbenog razloga, Vijeće ističe da ono nije bilo stranka nijednog ugovora koji je sklopio L. Jenkinson i navodi da odluke o uspostavi misija kao ni strateški smjer za koji je zaduženo Vijeće ne sadržavaju nikakav element o posebnim ugovorima koji se sklapaju s osobljem zaposlenim u misijama. Točno je da je Vijeće nadležno za odlučivanje o smanjenju veličine misije za upravljanje krizom, za njezino eventualno ukidanje i za organizacijski raspored misije, no o ugovornim uvjetima zaposlenja i njihovoj provedbi ne odlučuje Vijeće. Dakle, o spornom konkretnom postupanju nije odlučilo Vijeće i njegovi akti nisu sporni. Naime, nije sporno da Misija Eulex Kosovo ima pravnu sposobnost i da je odgovorna za svaku pritužbu i obvezu koja proizlazi iz provedbe njezine zadaće.
- 31 Što se tiče trećeg dijela prvog žalbenog razloga, ESVD smatra da iz tužbe i argumenata L. Jenkinsona proizlazi da on svoje zahtjeve temelji na svim svojim radnim odnosima s Misijom Eulex Kosovo i, konkretno, na neobnavljanju svojeg zaposlenja koje mu je bilo priopćeno tijekom ugovora koji je prethodio posljednjem ugovoru o radu na određeno vrijeme. Posljedično, spor se ne odnosi na posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme, nego na prethodni ugovorni odnos. Međutim, budući da nije sporno da su svi prethodni ugovori o radu sadržavali odredbu o dodjeli sudske nadležnosti belgijskim sudovima, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava. Nadalje, L. Jenkinson nije objasnio na kojem je temelju posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme izmijenio njegove prethodne ugovore.
- 32 Što se tiče drugog žalbenog razloga, ESVD odgovara da je Opći sud pravilno presudio da on nije bio ugovorna stranka posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme.
- 33 Što se tiče trećeg dijela prvog žalbenog razloga, Misija Eulex Kosovo smatra da, s obzirom na to da je jedino posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme sadržavao odredbu o dodjeli nadležnosti sudovima Unije i da takve arbitražne klauzule treba usko tumačiti, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kad se proglasio nenadležnim u pogledu zahtjeva L. Jenkinsona koji su se temeljili na njegovim prethodnim ugovorima. Ništa ne može *ex post* dovesti u pitanje pristanak L. Jenkinsona na odredbe o dodjeli nadležnosti belgijskim sudovima koje su se nalazile u prethodnim ugovorima.

– *Ocjena Suda*

- 34 Budući da L. Jenkinson argumentacijom u okviru trećeg dijela prvog žalbenog razloga i u okviru drugog žalbenog razloga u biti osporava ocjenu Općeg suda da njegova nadležnost ne može obuhvaćati ugovore koji su prethodili posljednjem ugovoru o radu na određeno vrijeme, valja podsjetiti na to da je Opći sud u točkama 23., 26. i 38. do 40. pobijanog rješenja presudio sljedeće:

„23 [...] [S] obzirom na to da je ova tužba podnesena na temelju članka 272. UFEU-a, Opći sud nadležan [je] samo za posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme, na temelju arbitražne klauzule koju sadržava. Opći je sud očito nenadležan za odlučivanje u sporovima koji bi mogli dovesti do izvršenja tužiteljevih ugovora o radu sklopljenih prije posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme koji izričito dodjeljuju nadležnost belgijskim sudovima i, prema tome, za razmatranje ove tužbe u dijelu u kojem se odnosi na učinke tih ugovora.

[...]

26 Doseg klauzule kojom se Sudu Europske unije dodjeljuje nadležnost izričito je ograničena na sporove koji se odnose na posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme i ne može se proširiti na prethodne ugovore koji su predviđali nadležnost drugih sudova.

[...]

38 Opći je sud na temelju članka 272. UFEU-a nadležan samo u pogledu posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme koji su sklopili tužitelj i Misija Eulex Kosovo.

39 Kao prvo, iz prethodno navedenog proizlazi da je Opći sud očito nenadležan za odlučivanje o prvom dijelu primarnog tužbenog zahtjeva. Prvi tužbeni zahtjev koji se odnosi na promjenu svih ugovornih odnosa između tužitelja i različitih misija koje su bile njegovi poslodavci u ugovor na neodređeno vrijeme pretpostavlja uzimanje u obzir učinaka prethodnih ugovora o radu sklopljenih između tih misija i tužitelja, koji izričito dodjeljuju nadležnost belgijskim sudovima. Budući da je nadležnost Općeg suda ograničena na posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme, on ne može odlučivati o tom tužbenom zahtjevu. Opći je sud očito nenadležan za uzgredne zahtjeve kojima se traži utvrđenje da su tuženici povrijedili obvezu dostave obavijesti o razvrgnuću ugovora na neodređeno vrijeme, te da je njegov otkaz bio nezakonit. Međutim, Opći je sud također očito nenadležan za odlučivanje o uzgrednim zahtjevima za naknadu štete kojim se traži popravlanje štete proizašle iz zlorabuse uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, povrede obveze dostave obavijesti o razvrgnuću ugovora na neodređeno vrijeme, te nezakonitog otkaza.

40 Kao drugo, Opći je sud očito nenadležan za odlučivanje o drugom dijelu primarnog tužbenog zahtjeva jer se njime zahtijeva da se utvrdi da su Vijeće, Komisija i ESVD diskriminirali tužitelja tijekom službe u okviru misija u pogledu njegove plaće, mirovinskih prava i povezanih beneficija, da utvrdi da su ga trebali zaposliti kao člana privremenog osoblja i da im naloži naknadu nastale štete. Naime, taj je tužbeni zahtjev upravljen protiv Vijeća, Komisije i ESVD-a koji nisu stranke posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme i prema tome se odnosi na prethodne ugovorne odnose za koje Opći sud nije nadležan.”

35 U skladu s člankom 274. UFEU-a, sporovi u kojima je Unija jedna od stranaka nisu na osnovi toga izuzeti iz nadležnosti sudova država članica, osim kada je nadležnost dodijeljena Sudu Ugovorima.

36 U skladu s člankom 272. UFEU-a, Sud je nadležan donositi presude na temelju svake arbitražne klauzule sadržane u ugovoru sklopljenom od strane Unije ili u njezino ime, bez obzira na to radi li se o javnopravnom ili privatnopravnom ugovoru.

37 Članak 256. stavak 1. UFEU-a propisuje da je Opći sud nadležan za provođenje postupka i odlučivanje u prvom stupnju u slučaju predmeta i postupaka iz članka 272. UFEU-a.

38 S obzirom na te odredbe, nadležnost Općeg suda koja se temelji na arbitražnoj klauzuli odstupa od općeg prava pa se mora usko tumačiti (presuda od 18. prosinca 1986., Komisija/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, t. 11.).

39 Nadalje, iako u okviru arbitražne klauzule ugovorene na temelju članka 272. UFEU-a Opći sud može biti pozvan odlučiti o sporu na temelju nacionalnog prava primjenjivog na ugovor, njegova se nadležnost za odlučivanje o sporu koji se odnosi na taj ugovor ocjenjuje samo na temelju odredaba tog članka i odredaba arbitražne klauzule te na to ne mogu utjecati odredbe nacionalnog prava koje navodno isključuju njegovu nadležnost (presuda od 26. veljače 2015., Planet/Komisija, C-564/13 P, EU:C:2015:124, t. 21. i navedena sudska praksa).

- 40 Iz toga slijedi da Opći sud može odlučivati samo o zahtjevima koji proizlaze iz ugovora koji je sklopila Unija i koji sadržava arbitražnu klauzulu ili koji se izravno odnose na obveze koje proizlaze iz tog ugovora (vidjeti u tom smislu presudu od 18. prosinca 1986., Komisija/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, t. 11.).
- 41 Posljedično, valja provjeriti dodjeljuju li, suprotno ocjeni Općeg suda, arbitražne klauzule u predmetnim ugovorima o radu nadležnost Općem sudu za odlučivanje o zahtjevima koje je L. Jenkinson istaknuo u okviru tužbe koju je podnio Općem sudu.
- 42 U tom smislu, kao što je to istaknuo Opći sud u točkama 21. i 22. pobijanog rješenja, nije sporno da svi prethodni ugovori o radu koje su sklopili misije i žalitelj sadržavaju klauzulu koja izričito predviđa da sporovi koji proizlaze iz tih ugovora ili u vezi s njima ulaze u nadležnost sudova u Bruxellesu i da jedino posljednji ugovor o radu na određeno vrijeme u članku 21. izričito predviđa da sporovi koji proizlaze iz tog ugovora ili u vezi s njime ulaze u nadležnost Suda na temelju članka 272. UFEU-a.
- 43 Iz toga proizlazi da je, s obzirom na to da je tužba podnesena na temelju članka 272. UFEU-a, Opći sud u načelu nadležan samo za zahtjeve koji proizlaze iz posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme ili koji imaju izravnu vezu s obvezama koje proizlaze iz tog ugovora.
- 44 Međutim, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 45. i 46. svojeg mišljenja, u pogledu jednog radnog odnosa koji je bio sličan ovom – po tome što se odnosio na niz uzastopnih ugovora o radu koji su bili sklapani u razdoblju od 15 godina i od kojih su samo posljednja četiri sadržavala arbitražnu klauzulu o dodjeli nadležnosti Sudu za odlučivanje o svim sporovima o valjanosti, tumačenju ili provedbi tih ugovora – Sud je presudio da činjenica da se ista klauzula ne nalazi u prethodnim ugovorima i da, što se tiče prvih godina, ne postoje čak ni pisani ugovori ne može biti prepreka tomu da Sud prilikom ocjene odnosa koji su postojali između stranaka uzme u obzir sve prošle ugovore (presuda od 1. srpnja 1982., Porta/Komisija, 109/81, EU:C:1982:253, t. 10.).
- 45 Iz toga slijedi da, za razliku od onoga što je Opći sud presudio u točkama 23., 26. i 38. do 40. pobijanog rješenja, njegova nadležnost može obuhvaćati prethodne ugovore o radu koji su predviđali nadležnost sudova u Bruxellesu, pod uvjetom da tužba koju je podnio L. Jenkinson sadržava zahtjeve koji proizlaze iz posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme ili koji imaju izravnu vezu s obvezama koje iz njega proizlaze.
- 46 U tom smislu, kao što to proizlazi iz točke 10. pobijanog rješenja, primarnim tužbenih zahtjevom L. Jenkinson u biti je zahtijevao od Općeg suda da sve njegove ugovorne odnose prekvalificira u ugovor o radu na neodređeno vrijeme i da mu dodijeli prava koja, prema njegovu mišljenju, mogu proizići iz takve prekvalifikacije.
- 47 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 47. svojeg mišljenja, s obzirom na to da su zahtjevi L. Jenkinsona povezani s postojanjem jedinstvenog i neprekinutog radnog odnosa koji se temeljio na uzastopnim ugovorima o radu na određeno vrijeme, oni imaju za cilj prekvalifikaciju svih sklopljenih ugovora i temelje se na svim tim ugovorima, uključujući posljednji.
- 48 Posljedično, valja utvrditi da tužba koju je podnio L. Jenkinson sadržava zahtjeve koji također proizlaze iz posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme.
- 49 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je Opći sud u točkama 39. i 40. pobijanog rješenja počinio pogrešku koja se tiče prava kad se proglasio očito nenadležnim za odlučivanje o primarnom tužbenom zahtjevu, uz obrazloženje da zahtjevi L. Jenkinsona podrazumijevaju uzimanje u obzir učinaka prethodnih ugovora o radu.

- 50 Naime, s obzirom na sudsku praksu navedenu u točki 44. ove presude, u ovom je slučaju bilo na Općem sudu da provjeri je li i, prema potrebi, u kojoj mjeri prilikom svoje ocjene zahtjeva L. Jenkinsona mogao uzeti u obzir prethodne ugovore o radu.
- 51 S obzirom na prethodna razmatranja, valja prihvatiti treći dio prvog žalbenog razloga i drugi žalbeni razlog koji su istaknuti u prilog prvom dijelu žalbenog zahtjeva i, prema tome, ukinuti pobijano rješenje, bez potrebe ispitivanja ostalih dijelova prvog žalbenog razloga i trećeg i četvrtog žalbenog razloga koji su istaknuti u prilog tom dijelu žalbenog zahtjeva, a koji se odnose na ocjenu Općeg suda podredne argumentacije i na podjelu troškova u prvostupanjskom postupku.

Drugi dio žalbenog zahtjeva

- 52 Drugim dijelom svojeg žalbenog zahtjeva L. Jenkinson zahtijeva od Suda da prihvati tužbu koju je podnio Općem sudu.
- 53 U tom smislu valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 61. prvim stavkom Statuta Suda Europske unije, taj sud može, u slučaju ukidanja odluke Općeg suda, sam konačno odlučiti o sporu ako stanje postupka to dopušta.
- 54 Međutim, za razliku od onoga što smatra L. Jenkinson, stanje postupka ne dopušta konačno odlučivanje.
- 55 Naime, budući da je Opći sud odlučio samo o svojoj nadležnosti i o dopuštenosti tužbe a da nije razmatrao meritum predmeta, valja podsjetiti na to da iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da stanje postupka ne dopušta konačno odlučivanje o meritumu tužbe podnesene Općem sudu kad je potonji odbio tužbu kao nedopuštenu prihvativši prigovor o nedopuštenosti a da njegovo ispitivanje nije odgodio do odluke o meritumu (presuda od 17. prosinca 2009., Preispitivanje M/EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 56 Točno je da je pod određenim uvjetima moguće meritorno odlučiti o tužbi iako se postupak u prvom stupnju ograničio na prigovor nedopuštenosti koji je Opći sud prihvatio. To može biti slučaj kad, s jedne strane, ukidanje pobijane presude ili rješenja nužno podrazumijeva određeno rješenje u pogledu merituma predmetne tužbe ili, s druge strane, ispitivanje merituma tužbe za ukidanje počiva na argumentima koje su stranke razmijenile u okviru žalbenog postupka na temelju obrazloženja prvostupanjskog suda (presuda od 17. prosinca 2009., Preispitivanje M/EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, t. 30. i navedena sudska praksa).
- 57 Međutim, u ovom slučaju, kao što to pravilno ističe Komisija, ne postoje takve posebne okolnosti koje bi Sudu omogućile da sam odluči o meritumu tužbe.
- 58 Iz toga slijedi da ovaj predmet treba vratiti Općem sudu na ponovno suđenje i da drugi dio žalbenog zahtjeva treba odbiti.

Troškovi

- 59 Budući da se predmet vraća Općem sudu na ponovno suđenje, o troškovima će se odlučiti naknadno.
- Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) proglašava i presuđuje:

1. Ukida se rješenje Općeg suda Europske unije od 9. studenoga 2016., Jenkinson/Vijeće i dr. (T-602/15, EU:T:2016:660).

- 2. Predmet se vraća Općem sudu Europske unije na ponovno suđenje.**
- 3. O troškovima će se odlučiti naknadno.**

Potpisi